

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy hóra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedév. e. . . 170 K Egész évre . . . 660 K

EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

A nyugatmagyarországi felkelőket hazafias indítóokok vezették

Rendes bírói eljárás lesz ügyükben

A miniszterelnök válasza Zsitvay interpellációjára

Budapest, július 25. A nemzetgyűlés mai ülésének végén, este 8 óra előtt mondotta el Zsitvay Tibor interpellációját a nyugatmagyarországi letartóztatások tárgyában. Kérdezi van-e tudomása a miniszterelnöknek arról, hogy a nyugatmagyarországi események folytan tett intézkedések a hazafias közvéleményben nagy nyugtalanságot keltek? Hajlandó-e a közvéleményt megnyugtani? Hajlandó-e a nyugatmagyarországi események miatt folyamaiba tett eljárást az indokolatlan statáriális ut mellőzésével a törvény rendes útjára terelni?

Bethlen István gróf miniszterelnök nyomban válaszolt az interpellációra.

— Az ország jogrendjéért békéjéért, biztonságáért a kormány felelős. A kormány nem teheti meg, hogy magyar polgár és magyar polgár között különbséget tegyen, amikor a közrendet megzavarják és az ország nyugalalmát veszélyeztetik. Nem tehet különbséget akkor sem, ha e tekintetben hazafias szempontok vezették és vezetik azokat, akik ilyen cselekményeket elkövetnek.

Az egészen bizonyos, hogy ezeket a fiatalemberket, akik a felkelésben résztvettek, hazafias indítóokok vezették. — Mély sajnálattal voltam kénytelen ehhez az eszközhöz nyulni, amelyhez kötelelességszerűen nyultam. Mély sajnálattal azért, mert olyanokat sújtott ez az eljárás, akikről megvagyok győződve, hogy

hazafias célok vezették őket. Azonban, amint az országot nem szabad gonbszaggal, hitványsággal, épügy nem szabad rövidlátással és sajnalatos fegyelmetlenséggel sem megzavarni békéjében, mert szerencsétlenségbe dönthetik. A kormánynak kötelessége minden körülmények között gondoskodni arról, hogy ilyen cselekmények meg ne ismétlődjenek, még ha hazafias szempontból történnek is. En tehát a képviselő urnak azt a megnyugtatót adom, hogy ezeknek a cselekedeteknek elbirálásánál enyhítő körülményképen a bíróság is figyelembe veszi azt a körülményt, hogy ezek a fiatalemberek, akik ezt a cselekedetet elkövetették, szerencsére hazafias meggyőződésből, de sajnalatosképen rövidlátásból cselekedtek.

— Ami az interpellációnak második részét illeti, hogy t. i. hajlandó vagyok-e a nyugatmagyarországi események miatt folyamatba teft eljárást az indokolatlan statáriális ut mellőzésével a törvényes rendes bíróság útjára terelni, erre válaszom az, hogy amennyiben úgy vagyok értesülve, hogy a cselekmény körülményei tényleg indokolták teszik, hogy a statáriális eljárás helyett rendes bírói eljárás vétessék igénybe, a magyar kormány nem fog akadályokat gördíteni az elé, hogy a rendes bírói eljárás vétessék igénybe.

A miniszterelnök válaszát úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vették.

Kecskemét magyar népe követeli Héjjas Iván szabadonbocsátását

Kecskemét, július 25. Az Ébredő Magyarok kecskeméti csoportja tegnap hatalmas gyűlést tartott, amelyen a város minden társadalmi rétege képviseltette magát. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyben csatlakozva a budapesti Éme határozatához, követelik Héjjas Iván szabadonbocsátását. Héjjas letartóztatását a keresztyén nemzeti irányzat botlásának tekintik. A magyaroknak feltétlenül szükségük van Héjjas Ivánra, ezért kérik a kormányt, helyezze minél előbb szabadlábra Héjjast, hogy az a keresztyén nemzeti küzdelmet irányíthassa.

Bpest, jul. 25. A nemzetgyűlésen ma megjelent a nyugatmagyarországi felkelésben vezetés szerepét játszó

Hír György nemzetgyűlési képviselő akit nagy érdeklődéssel fogadtak. Hír Györgygyel több vezetőpolitikus hosszan elbeszélgetett. Elterjedt hírek szerint Héjjas Ivánt rövid időn belül szabadon fogják bocsátani.

Budapest, július 25. Miskolczi kir. ügyész tegnap hallgatta ki a pestvidéki ügyészség fogházában Brandt István tőzsdebizományost, aki a nyugatmagyarországi felkelés pénzügyi részét intézte. Ő közvetítette eladásra Hír György gabonatermését. A kihallgatás után Brandt Istvánt előzetes letartóztatásba helyezték. A többi fogságban levő kihallgatására csak holnap délután kerül a sor.

Magyar csendőrök szerelték le a felkelőket

Bécs, július 25. (A Hajdúföld bécsi tudósítójától.) Ma délután Kaposvár és Torna között 70 felkelőt fegyvereztek le. Háromszáz magyar

esendőr teljesen körül fogta őket. Az elfogatás és lefegyverzés minden ellentállás nélkül történt meg. Az elfogott felkelőket Sopronba, onnan Budapestre szállították.

A felkelők kitűnően voltak felszerelve. Megállapítást nyert, hogy a most elfogott felkelők nagyrésze csehszlovák megszállott területről jött át.

Bécs, jul. 25. (A Hajdúföld bécsi tudósítójától.) A nyugatmagyarországi felkelés ügyében megindított magyarországi nyomozás során Mészáros Gyula egyetemi tanár azt vallotta, hogy bécsi nacionalista körök megbeszélést folytattak a

nyugatmagyarországi felkelőkkel a szervezkedés ügyében.

Mészáros Gyula vallomásától függetlenül is a bécsi rendőrség szigorú vizsgálatot indított annak kiderítésére, kik voltak azok, akik a felkelőkkel tárgyaltak. A vizsgálat kiterjed a bécsi monarchista párt helyiségeire is. Több házkutatást is tartottak, különösen a nacionalista érzelmi vezetőemberekénél. A házkutatás ürügye az volt, hogy titkos szövetség alakult a Habsburg-család becsületének védelmére, azonban biztos, hogy a házkutatás a nyugatmagyarországi kérdéssel van összefüggésben.

A drágaság kérdése: a győző államok küzdelme a legyőzöttekkel

Budapest, július 25. A drágaság és a lakásrendelet tárgyában kiküldött külön bizottság ma délelőtt ülést tartott. Az ülés tárgya a huszár és a burgonya kérdés megvitatása volt. Az ülésen Heinrich Fe-

renc elnökölt és a kormány részéről jelen voltak: Tótfalusi Béla közlelémezési miniszter, Schandl Károly földmivelésügyi államtitkár, továbbá a földmivelésügyi és közlelémezésügyi miniszteriumok szakreferensei.

Ne vigyék ki a gabonát és lisztet

Payer Károly napirend előtti felszólalásában rámutatott a gabonafőzsde árjegyzésének helytelen voltára. Határozati javaslatot terjeszt be. Szólítsa fel a bizottság a kormányt, sürgős rendelet kibocsátására, amelyben hatóságilag megállapítja a gabonaneműeknek legmagasabb árát és megtiltja a gabonaneműeknek, valamint a lisztnek kivitelét mindaddig, amíg ezeknek a terményeknek eladása körül normális ár ki nem alakul. Továbbá szólítsa fel a bizottság a kormányt indítson vizsgálatot olyan irányban, mi okozta a tőzsdén a gabonaneműek túl magas áremelkedését és szüntesse be a tőzsdén a gabonaneműek további jegyzését, addig, amíg a termények eladása körül a szabadfor-

galomban normális ár ki nem alakul. Vázsonyi Vilmos felszólalásában magáévá tette Payer Károly javaslatát.

Biró Pál helyesli az indítvány intencióit. Nézete szerint a maximális nem vezetne sikerre, mert a gabona árának maximalása maga után vonná az ipari cikkek maximalását, ez pedig csak drágulásra vezetne.

Mayer János volt földmivelésügyi miniszter szerint a drágaság kérdése: a győző államok küzdelme a legyőzöttekkel. Igazat ad Vázsonyinak abban, hogy a mezőgazdáknek nincsen érdekében a tulságosan magas gabonaár. Tudomása van arról, hogy a kisgazda közönség is abbeli kívánságát fejezte ki, hogy a rohamos emelkedést korlátozzák.

Rendszabályozzák meg a tőzsdét

Wolff Károly azt hangoztatta, hogy valutánk leromlását és a drágulást belső körülmények idézték elő. A kormánynak vaskézrel kell belenyulni a drágaság kérdésébe, be kellene hozni a tőzsdén a készpénzben való fizetési kötelezettséget és szükség esetén még a tőzsde lezárásáig is hajlandó volna elmenni. Ugron Gábor nem fogadja el a maximalást, mert már több ízben esődött mondott. Minden teendőnk tisztán az, hogy a kivitelt ne engedjük meg és hogy vizsgáljuk meg a tőzsdei árkurzust és azt rendszabályozzuk meg.

Nagy Emil felszólalásában esat lakozott Wolff Károly és Ugron Gábor indítványához. A tőzsde kérdésének napirendre való tűzését kívánta.

Ezután Schandl Károly mondott köszönetet a bizottság tagjainak a kérdés megvitatása alkalmával tanúsított magatartásukért és pártatlanságért. Hangoztatta, hogy a gazdák közönséget magát a legjobban megbotránkoztatja a buza árával üzőt spekuláció. Helyesli Ugron Gábornak a kiviteltre vonatkozó álláspontját, valamint a tőzsde spekuláció megszüntetését.

Tótfalusi Béla közlelémezési miniszter kijelentette, hogy a kormány az indítványok tárgyalását örömmel veszi ezeket a minisztertanács elé fogja terjeszteni.

Végül Bugyi Antal szólalt fel, aki azt hangoztatta, hogy az érték- és gabonafőzsde között különbséget kell tenni.

Az ülés 3 órakor véget ért. (MTI.)

Az indeminációs vita végéhez közeledik

A nemzetgyűlés mai ülését *Gadl* Gaszton elnök egynegyed 11 órakor nyitotta meg. *Hebelt* Ede mentelmi jogának megsértése címén kérészt. Bejelenti, hogy a VIII. kerületi rendőrfőkapitányságtól elővezetés terhe mellett idézést kapott az internálási rendeletbe ütköző kihágás miatt. E címen jelenti be mentelmi jogának megsértését. Az elnök a házszabályok 188. §-a értelmében a mentelmi bizottságnak utalja ki az ügyet.

Az indeminációs vitában az első felszólaló *Tankovics* János (egységes párt).

A kormány iránt bizalommal viseltetik, így az indeminációs javaslatot elfogadják. Veszélyesnek látja az országra, hogy mindenki az államtól várja az ellátását. Most, amikor az állam súlyos helyzetben van,

Akik munka nélkül milliókat szereznek

Míg az egyik társadalmi osztály dolgozik, addig azt látjuk, hogy a másik társadalmi osztály munkanélkül milliókat keres. A kormánynak e téren a legerélyesebb intézkedéseket kell foganatosítania. A túlsó oldalon állandóan azzal a váddal illetik a kisgazdapártot, hogy ők a drágaság okozói. Tekintsenek egy

kissé a börzére és ott végezzenek egy kis tisztogatást. Állandóan csak a kisgazdákat vádolják. Miért nem beszélnek az ipari produktumokról, miért nem beszélnek arról, hogy mennyi aranyat vittek ki külföldre.

Csak a termelés fokozásával tudjuk letörni a drágaságot.

Numerus clausus a munkások között

A szociáldemokrata párt véleményem szerint ma is forradalmi alapon áll. Bizonyítja ezt, hogy már a vörös székfűvel is emlékeztettek minket a kommunizmusra. Viszont azt, aki keresztényszocialista és aki nem akar belépni a szociáldemokrata pártba, azt üldözik.

Patay Tibor: Numerus clausus a munkások közt.

Kabók Lajos: Nem értezek maguk ehhez.

Tankovics János: Nem kell ehhez nagy tudomány. Önök folytonosan a szabadság és jogrend után kiabálnak. De szabadság az, hogy önök munkásembereket megfosztanak a kenyertől. Ezek ellen kötelességünk tiltakozó szavunkat felemelni.

A sajtó a nemzeti közvéleményt fejezze ki

Az országnak az az érdeke, hogy lehetőleg sokat produkáljon és hogy minél több exportra törekedjék.

Elismeri és vallja, hogy a sajtónak függetlennek és szabadnak kell lennie, de egyezersmind a nemzet közvéleményének igaz kifejezője kell, hogy legyen, mert ennek a nemzetnek nagy szüksége van arra, hogy a sajtó hamisítatlanul és ki-

fogástalanul tájékoztassa egy a belső, mint a külföldet. Kéri a sajtó minden egyes tagját, hogy félretéve minden egyéni érdeket, csak az ország és a közérdek szempontjából írjanak.

A királykérdés csak a nemzet érdeke szempontjából intézhető el, egyelőre azonban nem aktuális. A kormány iránt bizalommal viseltetik, az indeminációt elfogadják.

Szilágyi Lajos kritikája a szociálistákról

A következő felszólaló *Szilágyi* Lajos. Beszéde elején szót tesz a választójogi rendeletet, kijelenti, hogy a kormánynak nem volt joga a választójogot rendeletileg szabályozni. Az összes választási rendelkezéseket törvényteleneknek tartja. Visszautasítja azt a vádat, mely szerint az ellenzék annak idején megobstruálta volna a választójogot. Határozati javaslatot nyújt be:

Mondja ki a nemzetgyűlés, hogy a nemzetgyűlési képviselők titkos társaságok tagjai nem lehetnek és politikai magatartásukat illetőleg, becsületszóval, vagy esküvel magukat előre le nem köthetik.

Kószó István: Mi lesz akkor a szabadkőművesekkel és galileistákkal?

Erdélyi Aladár: Hát a galileisták?

Szilágyi: Támadja a nagyatádi Szabó István földművelésügyi minisztert és azzal vádolja, hogy elarulta programját.

Az elnök a szónokot ezért a kifejezésért rendreutasítja.

Szilágyi: Nagyatádi Szabó István a választások alatt szótlanul túrta a jogfosztást, a titkos szavazás elszakítását.

Határozati javaslatot nyújt be: Mondja ki a nemzetgyűlés, hogy az általános titkos községenkénti választójog elvi alapján áll, ebből kifolyólag utasítja a kormányt, ilyen tárgyi alapon nyugvó törvényjavaslatnak a nemzetgyűlés elé való haladéktalan betérjesztésére.

Magyarországon sohase volt munkásüldözés

Szilágyi Lajos: A nemzetközi szociáldemokratapárt nincsen arra jogosítva és az ország hangulata sem olyan, hogy huszonöt képviselővel jelenhetne meg a magyar parlamentben. Nagyon furcsának tartom, hogy 1920-ban, amikor abszolúte nem volt semmiféle munkásüldözés, nem vettek részt a nemzetgyűlés munkájában és ma, 1922-ben minden feltétel nélkül részt vesznek. Ezt csak azért említem meg, mivel 1920-ban azt mondták, hogy Magyarországon munkásüldözés van.

Azt akarom kiemelni, hogy Magyarországon munkásüldözés sohase volt. Lehet, hogy volt kommunista üldözés, lehet, hogy volt zsidóüldözés, de munkásüldözés nem volt,

tehát az előbbeni okok nem voltak arra alkalmasok, hogy ne vegyenek részt a nemzetgyűlés munkájában. A két ellentétet azért állítottam szembe, hogy tisztán lehessen látni, hogy amilyen ok nélkül voltak passzív rezisztenciában akkor, épp oly ok nélküli, hogy most 1922-ben, amikor a polgári ellenzék néhány kérdésben passzív rezisztenciát tanúsít, éppen ők azok, akik nem tartanak a polgári ellenzékkel.

A nemzetgyűlésen való megjelenésüknél határozottan kell helytelenítenem a polgári pártokkal szemben tanúsított ama viselkedésüket, hogy a nagyon is meggyűlölt színt, a vörös székfűt hozták be tüntetőleg a nemzetgyűlésbe, azt a piros színt, amelyet egy any-

nyira kompromittáltak a kommunisták, hogy a szociáldemokratáknak ezzel tüntetni nem volna szabad.

A szociáldemokratáknál egy másik nagyon szembetűnő dolog is visszatetszést szült. Amikor gróf Apponyi Albert nagy beszédét el-

mondotta itt a Házban és amikor a nemzet összetartásáról és a hazá megmentéséről beszélt, az egész Haz tapsviharban tört ki, akkor a szociáldemokraták voltak éppen azok, akik nyugodtan ültek helyükön, mintha a haza sorsa őket nem is érdekelné.

A szociáldemokraták akadályozták meg a kommunisták elleni szervezkedést

A szociáldemokraták folyton azt hangoztatják, hogy a polgári pártok voltak okai a kommunizmusnak, amennyiben nem szervezkedtek a kommunistákkal szemben.

Huszár Károly: Aki szervezkedni akart, azt agyba-főbe verték.

Szilágyi Lajos: 1918 november első napjaiban bátorítottam az összes volt katonatiszteket, azonkívül a katonai állományba tartozó polgári elemeket felszólítani a szervezkedésre. Ezeket gyűlésre hívtam össze ide az országház kupolacsarnokába. A *Népszava* november 14-iki számában ezzel kapcsolatban cikk jelent meg, amely a következőket mondja: „Az aktív tisztek megint gyanús mozgolódásba kezdtek, pedig tudniok kell, hogy semmiféle milita-

rista vagy monarchista szellemnek helye nincs. A szociáldemokratapárt mindig a leghevesebben szembe fog helyezkedni ezekkel és minden erejével arra fog törekedni, hogy az országban a militarista szellemet kiirtsa.

A *Népszava* ezidei számából több cikket idéz, amelyekkel mindazt bizonyítja, hogy éppen a szociáldemokrata párt minden szervezkedést megakadályozott a kommunistákkal szemben.

Vanczák János: Németországban ugyanaz van most.

Kabók Lajos: Nem akadályoztuk meg a szervezkedésüket, csak láttuk hogy a forradalmi vívmányukat veszélyeztetik és azt nem akartuk tűrni. (Nagy zaj.)

A szociáldemokraták nem tiltakoznak a békeparancs lefegyverzési rendelkezése ellen

Szilágyi Lajos tovább olvas a *Népszava* cikkei közül és bizonyítja, hogy nemcsak a polgári szervezkedést akadályozták meg a szociáldemokraták 1918-ban, hanem mindenáron azon voltak, hogy forradalmassítsák a katonaságot is.

Esztergályos János: Négy és fél évig nem gyilkoltak eleget?

Szilágyi: Én kijelentem itt, ezen a helyen, hogy még abban is kételkedem, hogy a szociáldemokraták a trianoni béke megdöntésén dolgoznak. (A szociáldemokraták óriási zajt csapnak.)

Ezen kételkedésem mindjárt azonnal meg is indokolom, mert kérdést intézek a szociáldemokrata párthoz, hajlandó-e a trianoni békeszerződés legsérlemesebb pontjának, az ötödik pontnak velünk egyetértőleg a mi szellemünkben való

megoldásán közreműködni? Hajlandó-e a szociáldemokrata párt bennünket abban támogatni, hogy az ántántól az állandó hadsereg visszaállítását követeljük, és a toborzás mai formájának megszüntetését.

Egyhangú felkiáltás a szociáldemokratáknál: Nem!

Szilágyi Lajos: Tehát jogos volt az a kijelentésem, hogy a szociáldemokraták sohase fogják a trianoni béke megdöntése érdekében erejüket latba vetni.

Felkiáltások a szociáldemokratáknál: Magának ez a legfontosabb?

Szilágyi Lajos: Igenis, ez a legfontosabb, mert amíg az állandó hadsereg vissza nincs állítva, addig a többi sérelmes pontról sem lehet beszélni.

A diktatura megbecstelenítette a munkát

A szociáldemokraták legmerészebb kijelentései azok, amelyekkel a magyar munkásságot mintegy kisajátítják. Ugy beszélnek, mintha a munkásságnak egyedüli képviselői ők lennének, mintha a munkásság érdekében más nem dolgoznék, csak ők, pedig nekik a dolgozókra! beszélni éppen nem lehet, mert soha a munkának olyan megbecstelenítése nem történt, mint épp az ő uralmuk alatt, mert soha annyi munkakerülő

nem volt hatalmon, mint éppen az ő uralmuk idején. (Óriási taps az egységes párt, nagy láрма a szociáldemokraták oldalán.)

Propper Sándor folytonosan közbekiáltozik, mire az elnök rendreutasítja.

Szilágyi Lajos: Igenis, vegyék tudomásul a szociáldemokraták, hogy nem tűrjük, hogy megegyezzen megisméllődjenek az 1918-as állapotok.

A nádori intézmény visszaállítása

Ezután áttér az alkotmányjogi kérdésekre és azt állítja, hogy a mai helyzetnél a köztársaság jobb. Ma nem lehet a királyi intéz-

ményt jogfolytonosság alapján visszaállítani, helyesnek tartaná tehát, ha a nádori intézményt állítanák vissza.

Bocsássák szabadon a felkeő hősokeket

Attér ezután a nyugatmagyarországi kérdésre.

Itt olyan dolog történt, aminek nem lett volna szabad megtörténni. Végtelenül örülök, amikor ilyen nemeslelkű, hazaszeretettől lángoló férfiakat látok még ma is.

Minden föld fölötti és föld alatti munkával dolgozunk kell a trianoni béke megdöntéséért.

Peidl Gyula (gunyosan): Ezzel szolgálgják a hazát.

Propper Sándor: Fejjel a falnak. *Esztergályos* János: Nem vol. még elég a haborkodásból?

Szilágyi Lajos: Én ezt mint em-

ber mondom, tehát ebből senki következtetéseket nem vonhat. Ez nem párthatangulat. Én ezt ugyanis mint képviselő és mint egyéu mondom és ezért csak saját személyemben vagyok felelős.

Igenis kijelentem, hogy helytelenek tartom azt, hogy a nemzeti eszmék ezen dicső fauatikusainak, mert a hazájukat szeretik, börtön legyen a jutalmuk. (Ugy van! Ugy van!)

Ha ilyen lelkes, nobilisan gondolkozó férfiak sikra szállnak és ha tévednek is, ha hibákat is követnek el, a gondolat, az eszme a fontos,

amelynek érdekében cselekedtek, tehát őket nemhogy bántalmazni, hanem tisztelni kellene.

Követelem a kormánytól, hogy a nemzeti eszmének lelkes és fanatikus hívei azonnal boicsásák szabadon.

(Típus az ellenzéken és a kormány pártján.)

Az indemnitást nem fogadom el.

A szociálisták a nagytőke érdekeit szolgálják A numerus clausust ki kell terjeszteni

Budai Dezső: A szociáldemokraták a bécsi emigránsok kérdéséről beszéltek. Ezek az urak a számonkérésről való félelmükben távoztak el, akik nemzeti alapon állanak, nagyon szívesen lemondanak az emigrációról. A szociáldemokraták kérkednek a munkások képviselőivel, de arról nem beszélnek, miként lehet munkaalkalmakat teremteni. Beszélnek a numerus claususról. Ez nem a munkásság érdeke. A szociáldemokrata párt a nagytőke érdekeit képviseli, már pedig a nagytőke szemben áll a munkássággal. A numerus clausust továbbra is tenni kell tartani. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítsa a nemzetgyűlés a vallás- és közoktatásügyi minisztert, terjesszen be törvényjavaslatot a numerus clausus kiegészítéséről az ország főiskoláira való hatállyal, nemkülönben a nosztrifikált diplomákra.

Kormánypárti hang gazdasági kérdéseinkről

Kívánatosnak tartaná a közlelmezési adó behozatalát, miáltal biztosítani lehetne a fixfizetésűek eladását. Határozati javaslatot nyújt be, utasítsa a nemzetgyűlés a kereskedelmi minisztert, hogy az ipartörvény revíziójával kapcsolatban járjon el az iparkamarák létesítése iránt és a kérdés rendezéseig bővítsék ki az ipartestületek hatáskörét akként, hogy az ipari igazolványok kiállítására az ipartestületek véleményétől tétessék függővé. A hitelkérelmek kielégítése és a nyersanyagok beszerzése olyan módon szabályozandó, hogy a kisiparosok existenciája biztosítható, mert különben a kisipar kénytelen lesz a nagy gyáripár szolgálatába állani. Fél, hogy a kisiparosok, akik a

nagy munkabérekért fizetni nem tudják, gyári munkásokká lesznek. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítsa a nemzetgyűlés a földművelésügyi minisztert, hogy az ármentesítő és a belvizszabályozó társaságok hatásköréről törvényjavaslatot terjesszen a nemzetgyűlés elé. Sürgeti a Tisza Duna csatorna kiépítését, ezzel kapcsolatban a soroksári Dunág kiépítését. Határozati javaslatot nyújt be, utasítsa a nemzetgyűlés a belügyminisztert oly önálló törvényjavaslat előkészítésére, amely a székesfőváros fejlesztésével kapcsolatban jelentkező számos feladatok megoldására a székesfővárosi közmunkatanácsát fenntartja és hatáskörét szabályozza. Az indemnitást elfogadja.

Csak a magyar szociálisták nemzetköziek

Pickler Emil: Gömbös Gyula beszédével foglalkozva helyteleníti azt a részt, amelyben a nemzet érdekét a jogrend elé teszi. A felekezeti kérdéssről kijelenti, hogy az ilyesmit nem ismeri, mert nem ismer felekezeti különbséget. Elitéli a numerus clausust és kijelenti, hogy nem az orrokra, hanem a fejekre kell a numerus clausust megcsinálni. Helyteleníti Gömbös Gyulának a nyugati orientációról való lemondását. Megállapítja, hogy a szociáldemokraták nem akarják saját osztályukat a többi osztály fölé emelni. A kormánygazdasági politikáját bírálja. Ausztriában a tekintetben is sokkal jobb a helyzet, mert a munkások fizetése arányban van a drágasággal. Nálunk azonban lehetetlen állapotok vannak, mert még a legmagasabb fizetésű állami alkalmazott sem kap ma annyit, mint békében egy gyakornok.

Nem a szociáldemokraták okozták az összeomlást, hanem éppen ők építettek a romokon.

Patacsi Dénes: Nem romokon építettek, hanem mindenféle szemetet összehordtak.

Pickler: A szociáldemokrata pártot sehol sem támadták azzal, hogy

hazafiatlan, pedig éppen a magyar szociáldemokraták hazafiások.

Patacsi Dénes: Hát a francia szociálisták azok franciák, a németek pedig németek, csak a magyar szociálisták nemzetköziek.

(Pickler beszéde közben lépett a terembe a dorozsmai kerület megválasztott képviselője, Eckhardt Tibor akit a kormánypárt lelkes éljenzéssel fogadott.)

Pickler Emil: Minthogy a kormány iránt bizalmatlansággal viseltetik, az indemnitást nem fogadja el.

Elnök az ülést délután négy óráig felfüggeszti.

Gaál Gaszton elnök 4 órakor újra megnyitja az ülést.

Az első felszólaló **Forster Elek:** A földreform végrehajtása azért késik, mert nem gondoskodtak pénzügyi részéről. Sürgeti a végrehajtását. A nagybirtokoknak középirtokokká való alakítását kívánja. Foglalkozik a földadó kérdésével és általában az adózás reformjával. Igazságos és méltányos földreformot kell alkotni. Mezőgazdasági ipar létesítését sürgeti. Nyers terményeinket itthon kell feldolgozni, mert ezzel függetleníti magunkat. Az indemnitási javaslatot elfogadja.

Az egyetlen nőképviseelő komoly beszéde

Ebben a nehéz helyzetben arra kellene törekedni, hogy megtaláljuk azt a kivezető utat, amely Nagy-magyarországhoz vezet. Nekünk elsősorban az új nemzedékkel kell foglalkozni, amely utánunk jön, mert a mi életünk már csak ugyis szomorú vegetálás. Arra kell törekedni, hogy ezt a szomorúságot ne hagyjuk örökségül azokra, akik utánunk jönnek. Magyarországon a háboru előtt és alatt is a statisztikai kimutatások szerint a születések aránya meglehetősen magas volt. Ezt az arányszámot a háborus esz-

tendők megtépázták és nem is valószínű, hogy rövidesen megjavuljon. Ez pedig szoros összefüggésben áll a gazdasági kérdéssel. A halálzás arányszámunkban a legnagyobb százalékban a tuberkulózis és a gyermekek halandósága szerepel. Ha fajvédelemről beszélünk, elsősorban arra kell törekednünk, hogy a nagy gyermekhalandóságot csökkentjük, minden eszközt fel kell használni e célra. Ha ezt elmulasztjuk, nem tudjuk megmenteni az országot. Szóvá teszi a gyermeknyaraltatási akciót, amelyet most létesítettek.

Felsorolja a népoktatás hiányait. A kormány iránt bizalmatlansággal

viseltetik és így az indemnitást nem szavazza meg.

Gazdasági kérdésekkel foglalkozunk

Görgey István visszapillantást vet az elhangzott felszólalásokra. Sajnálatlaltal alapítja meg, hogy az indemnitás vitája már négy hete folyik.

Jól lehet a képviselők megígérték választóiknak, hogy a nemzetgyűlésen valóban dolgozni is fognak. Elsősorban gazdasági kérdésekkel kell foglalkozni ennek a nemzetgyűlésnek. Igen sok felszólaló azonban személyes kérdéseket hozott elő. Felsoroltak a bajokat, konkrétn indítványt azonban nem tettek, azok megszüntetésére. A kereskedelmi miniszter megjelölte az utat, amellyel segíteni lehet a gazdasági krízisen. Bajok nemesak nálunk mutatkoznak, hanem az egész világon, amelynek oka elsősorban az, hogy a gazdasági termelés terén anarchia uralkodik. Ezen azt az eltolódást érti, ami a háboru következtében beállott, nemesak az ipari termelés, hanem a mezőgazdaság terén is. A bajok orvoslását elsősorban a szabadkereskedelemben, a többtermelésben és a külföldi államokkal való kapcsolat létrehozásában találhatjuk

meg. Nagy súlyt kíván helyezni a gazdaság képzettségére. Szóvateszi a többtermelés egyes nehézségeit. A mezőgazdaságnak elsődrendű érdeke, hogy fejlett ipar álljon a háta megett. A vámvédelem által azonban csak a belföldi piac részére biztosíthatjuk az ipart. Nekünk elvesztett piacainkat is vissza kell szerezni. Biztosítani kell a vámmentesítést az olyan ipari vállalatok részére, amelyek nyersanyagokat szereznek be, hogy feldolgozva külföldre szállítsák. Eetbe kell léptetni ismét a vasúti díjkezdvezményt. Fel kell venni a szomszéd államokkal a kereskedelmi forgalmat. Kereskedelmi szerződéseket kell velük kötni. Azonban e téren épen a külföldi államok részéről merült fel nehézség. Az ipari szakoktatás terén a háboru óta nagy hanyatlás állott be, melynek okát abban látja, hogy az ipari szakiskolák nagyrésze az elszakított területen volt. Célzerű volna, ha az ipari érdekeltiségek tartanák fenn az ipari szakiskolákat. Nagy súlyt kell helyezni a tanonciskolákra.

Az országban újabb lázítás folyik

Sajnos a kérdések tárgyalásánál nincsenek jelen a szociáldemokraták. A munkáskérdést sem hagyhatjuk figyelmen kívül, ha a többtermelésről beszélünk. A háboru következtében a termelés atlaga csökkent. Sokan voltak, akik bizalommal fogadták a szociáldemokratákat a nemzetgyűlésen. Megjelenésük alkalmával azonban csalatkoztak, amikor látták, hogy az emigránsokat veszik azonnal védelmükbe. A fájó sebek feltáráásával nem képzelhető el békés együttműködés. Ma a legelső kötelességünk, hogy elharítsuk a nehézségeket és együttesen dolgozzunk. Állandó sztrájkok forszírozásával nem mentjük meg az országot. A belügyminiszter említette, hogy az országban újabb izgatás, lázítás folyik. Elitéli az internáló taborokat. Mégis ha azt látja, hogy a békés munkát meg akarják akadályozni, szükséges azok további fenntartása. Az indemnitást elfogadja.

Létay Ernő: Többtermelés az egyetlen eszköz, mellyel a gazdasági katasztrófát meg lehet előzni. A mezőgazdasági szakiskolákat szaporítani kell. A mezőgazdasági több-

termelésnek igen jelentékeny faktora az ármentesítés és a visszabálozás. E két ügy kezelése az állam feladata. Nem ismeri el helyesnek azt a felfogást, hogy a földreformnak mérsékelt keresztülvítele a többtermelésnek ártana. Nem lehet a kisbirtokost szembeállítani a nagybirtokossal, hanem az intenzíven kezelt nagybirtokot kell szembeállítani az intenzíven kezelt kisbirtokkal. Nem ismer sem keresztény, sem zsidó demokráciát, csak magyar demokráciát. Az indemnitást nem fogadja el.

Elnök bemutatja a Dorozsmán megválasztott Eckhardt Tibor megbízó levelét, melyet kiadnak az igazolási állandó bizottságnak.

Az elnök napirend szerint a legközelebbi ülés szerdán július 26 án délelőtt 10 órakor lesz, melynek tárgya az indemnitás folytatolagos tárgyalása és az indítvány és interpellációk könyv felolvasása.

Ezután **Zsitvay** interpellációja következett a nyugatmagyarországi mozgalmak ügyében. Ezt és a miniszterelnök választat lapunk más helyén közöljük.

Ülés vége este 8 órakor volt.

Védekezés a kolera ellen

Bukarestben dühög a járvány

A magyar királyi népjóléti és munkaügyi miniszter valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjéhez július 19-éről kelteve a következő leiratot intézte:

A köztisztaság és a közegészségügyi viszonyok fokozottabb gondozása érdekében kibocsátott ez évi 39,604—II. a. sz. körrendeletben nyomatékosan utaltam arra a veszélyre, amely a járványoktól megfertőzött Kelet-európa országai részéről hazánkat, melynek lakosságában a háboru közvetlen és közvetett emberpusztítása révén amúgy is fájdalmas hézagokat ütött, allandóan fenyegeti.

Az újabban hozzám beérkezett hivatalos jelentések szerint Bukarestben az ázsiai kolera járványszerűen lépett fel s ezért számolnunk kell azzal a lehetőséggel, hogy ez a

betegség Magyarország területére is behurcoltathatik. Ez a veszély az országot annál is inkább fenyegeti, mert gondosan kiépített határvédelmi egészségügyi intézményeinket elvesztettük s ennek folytán a védekezés különösen nehéz.

A magam részéről a járvány behurcolásának megakadályozására gondos előkészületeket fogantatosítottam és felhívom atispán illetve polgármester urat, hogy átérezze a kolera elleni védekezés sikeréhez fűződő közegészségi és nemzetgazdasági érdekek nagy jelentőségét, mindent kövessen el a végből, hogy a kolera elleni védekezés tárgyában kiadott 1915. évi 55.555 B. M. sz. Szabályzatban és folyó évi 23.968—III. b. sz. körrendeletben előírt óvintézkedések azonnal a legpontosabban végrehajtsanak.

Utasítsa az egészségügyi hatósá-

gokat és hatósági orvosokat, hogy az emhített szabályrendeletben foglalt részletes rendelkezéseket újból behatóan tanulmányozzák s azok értelmében járjanak el.

Figyelemztetem alispán illetve polgármester urat, hogy amennyiben a szóban lévő rendelkezések végrehajtása körül mulasztást vagy hanyagságot tapasztalnék, ez esetben a vétkesek ellen a legszigorubb megtorló eljárást fogom alkalmazni.

Vass, miniszter.

Ezt a rendeletet úgy Hajdúvármegye, mint Debrecen város is megkapta.

A város lakosait különösen a tisztaságra kell felhívni. Könnyen rothadó szemetet inkább tüzeljék el, de ne gyűjtsék halomra és tüzzel vassal, méreggel irtsák a patkányokat, mert éppen ezek az állatok a kolera legveszedelmesebb terjesztői.

Csóka Sámuel h. polgármester a rendelet vétele után azonnal érintkezésbe lépett dr. Tüdős Kálmán t. főorvossal a foganatosítandó rendszabályok megbeszélésére céljából. Ugyancsak megtette a megfelelő intézkedéseket Pákozdy Sándor alispán is Hajdúvármegyére vonatkozóan.

Érdekes találka

Tegnap este az egyik rendőrszem előállította az államrendőrség központi ügyeletén Fekete Jánosné, akit engedély nélküli koldulásra kaptott. Feketené vallomása szerint egy óra alatt 129 koronát koldult össze. Ugy látszik, ebben a komisz világban is vannak még jószívű emberek.

A rendőrségi fogdába csuktak. Pár perc múlva újabb előállítás történt. Egy rendőr bekísérte K. Istvánnét, aki a Meszena-utcan lakik. A menyecske többet ivott a kelleténél és berugott állapotban hatszáz koronáját az utcan széjjeldobálta a járókelők és gyerekek nagy öröme. Utcai botrány okozása miatt őt is őrizetbe helyezték s a kolduló Feketenével közös cellába zárták be. Így került egymás mellé a koldus, aki a pénzt szedi össze és a tékozló, aki a pénzt szórja. Természetesen sokkal érdekesebb s hatásosabb lett volna, ha már előzőleg, az utcan összetájkolták s megismerkedtek volna: akkor talán nem is ismerték volna meg a rendőrség fogdáját.

Támadás a mentőkocsi ellen

Felháborító esetről kifolyólag tett feljelentést dr. Roncsik Jenő tűzoltó-főparancsnok a rendőrségen. Egy elvetemült fuvaros ostorral támadt rá egy mentőre, aki nemes hivatását lelkiismeretesen teljesítette.

Tegnap délután az egyik mentőkocsi, amelyen Farkas Sándor segédmentő s a kocsis ült, egy mentési munkát elvégzése után éppen visszatért a mentőlaktanyába. A Csapó-utcan szembejött velük egy fuvaroskocsi, amelyet Zolnai János hajtott. A fuvaros szemmelláthatólag nem akart kitérni a mentőkocsi elől s mikor a mentőkocsi csengetéssel is figyelmeztették, arra sem hajlott, sőt vissza visszamondogott. Erre az egyik mentő rakiáltott, hogy a mentőkocsi elől ki kell térni, mire Zolnai fekapta az ostorát s teljes erejével Farkas mentő arcába csapott s azután, mint aki jól végezte dolgát, elhajtott.

A rendőrség eljárást indított a garázda kocsis ellen és előreláthatólag ki fogja oktatni arról, hogy a mentőket jobban meg kell becsülni.

Még állnak a villamoskocsik

A sztrájk ügyében a hatóságok is állást foglaltak

A villamos alkalmazottak bérmozgalma következtében beállott sztrájkban még semmi változás nincs. Az igazgatóság mereven alkalmazkodik ahhoz az álláspontjához, hogy mindaddig, amíg az alkalmazottak a munkát önként újra meg nem kezdik, nem bocsátkozik tárgyalásokba sem. Az alkalmazottak az igazgatóság ismételt leküldött rendeleteit azzal küldték vissza, hogy az igazgatóság csakis a munkában álló személyzetel közölhet rendeleteket és értesüléseink szerint a rendeleteket el sem olvasták.

Az igazgatóság a sztrájk letörésével próbálkozik

Az igazgatóság, miután látta, hogy az alkalmazottakra felhívásokkal és rendeletekkel hatni nem tud, más uton próbálkozott a sztrájk letörésével. A gépjávitó műhelyben dolgozó munkásokat akarta kiképezni kocsivezetőknek s tegnap délelőtt a Késes-utcan próbamenetet is tartott. Ugy informáltak bennünket, hogy az igazgatóság ebbeli törekvését siker nem fogja koronázni, miután a törvény a kocsivezetők részére 6 heti kiképzést ír elő, a kiképzés után a főfelügyelőség előtt vizsgát kell tenniük. Ugy hirdik, hogy 21 éven alóli inasokkal és tanoncokkal is próbálkozik az igazgatóság, holott a törvény a 21. életévhez köti a kocsivezetői képesítés kiadhatását.

Ha kellő számú kocsivezetőt képezne is ki az igazgatóság, az üzemet legfeljebb is csak hat nyolc hét múlva indíthatná meg az ujonnan kiképezett alkalmazottakkal, ennyi ideig pedig még a türelmes debreceni közönség sem akar várni, csupán azért, hogy az igazgatóság ki-zárhassa azokat a munkásokat, akiket a nyomorult fizetés és az eladósodás kergetett az elvileg általuk is elítélt sztrájkmozgalomba.

A hatóságok álláspontja

A hatóságok a sztrájk ügyében azt tették vizsgálat tárgyává, hogy a sztrájk valóban indokolt-e és nem szolgál-e hatalmi törekvéseket. A katonai és polgári hatóságok vizsgálat alá vették a munkások követelését s azt méltányosnak találták. Hatalmi törekvéseket sem látnak a sztrájkmozgalomban s így minden igyekezetükkel odabáttnak, hogy a sztrájk békés megoldását lehetővé tegyék. Így arra sem került sor, hogy a villamos forgalmat ideiglenesen műszaki csapatokkal bonyolítsák le.

Adományok a sztrájkolók részére

Az alkalmazottak jelenlegi helyzetének enyhítésére tegnap 1350 korona, másfél kiló szalonna s több kisebb adomány érkezett a Keresztényszocialista Othon Király-utca 5. sz. alatti helyiségébe. A Hajdúföld már a múlt napokban is kifejezte azt az óhaját, vajha az igazgatóság és a sztrájkolók között békés megegyezésre sor kerülhetne. Az alkalmazottak elkeseredését mindenki megértheti, mert amikor egy kilogramm kenyér ára 60 korona, nem lehet megélni napi 100—110 koronás fizetésből.

Az igazgatóság a sztrájkot ne a béke szigorú elvei szerint ítélje meg s úgy az alkalmazottait, mint a nagyközönséget és a köznyugalom érdekében monjen el az engedékenységet és aldozatkészséget legszélsőbb határáig.

Azt mindenestre megállapíthatjuk teljes tárgyilagossággal, hogy a közönség rokonszenve nem a merev megtagadás álláspontján maradó vállalaté, hanem lehet mondani: osztatlanul — a legszörnyebb megélhetés száraz kenyérrel igénylő munkások mellett nyilvánul meg.

Fordulat a dorogi mérgezési bűnygyben

Elfogták a gyilkossággal gyanúsított szabósegédet

Megírta annak idején a Hajdúföld Czipra András hajdudorogi jómódu gazdaember ütökzatos halálesetét. Czipra András körülbelül három hónapja betegeskedni kezdett s egyben fekvő beteg lévén, leánya, Czipra Teréz apolta. Az öreg Czipra valami arzéntartalmú gyógyszert használt régi betegsége gyógyítására, míg leánya, aki szintén kezelte magát, más, igen erős hatású gyógyszert szedett. Czipra András, bár baja nem volt súlyos természetű, hirtelen meghalt.

Apagyilkosság gyanujában

A falubeliek a halál után csakhamar suttogni kezdtek, hogy az öreg gazda nem természetes halállal halt ki, hanem alighanem leánya, Teréz mérgezte meg s tette el láb alól, hogy így hamarabb hozzájusson a nagy vagyonhoz. A gyanút megerősítették a boncolás adatai, a halált olyan gyógyszer okozta, amelyet Teréz használt bajának kezelésére s amely nagy mennyiségben bevéve biztosan öl. Czipra Teréz a csendőrség letartóztatása s behozta Debrecenbe az ügyészség fogházába.

A leány állhatatosan tagadta, mintha ő mérge te volna el az apját s halált véletlen szerencsétlenségnek igyekezett feltüntetni. Azt állította ugyanis, hogy apja, míg ő a másik szobában mással volt elfog-

lva, saját maga akarta bevenni az orvosát s a sötétben tévedésből annak az üvegnek tartalmát hajtotta fel, amelyikben a lány orvossága volt s ez okozta halálát. Mivel Czipra Teréz ellen semmi súlyosabb tárgyi bizonyítékot sem sikerült összehozni, az eljárást megszüntették ellene s szabadlábra helyezték.

Nyomravezető névtelen levél

Ezt követő pár nap múlva női irásos névtelen levelet kézbesített a posta Preinszberger Jenő vizsgálóbírónak, aki ebben az ügyben a vizsgálatot vezette. A névtelen levél írója határozottan állította, hogy az öreg Cziprát cselédje, Balázs Veszelyi Imre tette el láb alól, aki azelőtt szabósegéd volt és aki Czipra halála után nyomtalanul eltűnt. A vizsgálóbíró erre ebben az irányban is elrendelte a vizsgálatot s mivel több alapos gyanúk támogatta a névtelen levél írójának jólértesültségét, elrendelte az ismeretlen helyen tartózkodó Balázs Veszelyi országos körözését. A körözés a napokban pozitív eredményre vezetett. A budapesti rendőrség egyik fővárosi mulatóban elfogta a szökevény Balázs-Veszelyt s letartóztatása után átkísérte Debrecenbe.

Balázs-Veszelyt tegnap délelőtt hallgatta ki Preinszberger Jenő vizsgálóbíró. Balázs kézzel lábbal,

méltatlankodva tiltakozik a gyilkosságnak még a gyanúja ellen is, és tagadja, hogy neki a mérgezésben bárminő része is lett volna. Azonban Balázs tagadása ellenére is bebizonyult az, hogy az öreg Czipra halála óta állandóan szükésben van, állás nélkül csavargott vidékről vidékre, s ennek nem tudja elfogadható magyarázatát adni. A vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte.

A hajdudorogi csendőrség most az újabb adatok alapján tovább folytatja a nyomozást a gyilkosság ügyében s valószínű, hogy rövidesen teljes tény derül Czipra András rejtélyes halálára.

Támadás Bódogh cukrász ellen

Veszedelmes kalandban volt része vasárnapról hétfőre virradó éjjel Bódogh László cukrásznak és a feleségének. Vasárnap kiunt voltak Mikepéresen s este kocsival tértek vissza Debrecenbe. Amint a vasúti felüljáróhoz értek, hirtelen négy ittas ember állott a kocsijuk elé. Az emberekől lámpa is volt. Az ismeretlen férfiak közül egy megállította a kocsit s a bentülőket sértő szavakkal illette. Bódogh a leghangosabbat ostorával arcútlította s azután tovább akart hajítani.

Erre a támadók sörös üveget hajigáltak Bódoghék felé, majd utlegetni kezdték őket. Bódogh nagynehezen kiszabadította magát a támadók karjaiból s rendőrt futott. Mire azonban a rendőrről visszaérkezett a támadás színhelyére, a garázda embereknek hire hamva sem volt, nyomtalanul eltűntek. Bódogh, akit a karján talált az egyik sörös üveg, s felesége csak kisebb sérüléseket szenvedtek.

A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

Most tegye a kezét hátra...

Debrecen I. választókerületének vörös székfűs képviselője, dr. Györki Imre, mint ismeretes, elég rövid idő alatt kétes dicsőségű hírnévre tett szert. Ugyanis mikor mint a nemzetgyűlés egyik szakkbizottságába megválasztott tagnak le kellett tennie a nemzetgyűlés színe előtt az esküt, Györki elvtárs fitymát hányva az eskü szentségére, a kötelező szokásokra, formásokra, mindket kezét hátrátéve mondta el az eskü szavait. Természetesen nagy felháborodás támadt és Györkivel újra és pedig szabílyszerűen leletették az esküt. Györkire azóta meglehetősen görbe szemmel néztek a keresztény képviselők, kormánypartiak, ellenzékiek egyaránt.

Valamelyik nap Györki a nemzetgyűlés folyosóján megállott az úgynevezett „kijáró” szekrények előtt, amelyekbe a miniszterekhez eljuttatandó kérvényeket dobják be a képviselők az új rendszer szerint, nehogy folyton a minisztereket zaklassák a csipri-csupri ügyekkel, protekciókéréssel.

Györki is egy nagy halom kérvényt csuszatoit be diszkrétan, finoman a kijáró szekrény nyílásán.

Meglátta ezt egy kereszténypartí rosszmájú képviselő, nem állotta meg, hogy oda ne szóljon:

— Györki elvtárs, most dugja a kezét hátra, hátha egy könynyebben becsuszik a kérvény...

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egyisteni örök igazságban: Hiszek Magyarországot feltámadásában. Amen.

HIREK

Anna nap!...

Mennyi édes emlék jut az eszünkbe. Valamikor hajnalig táncoltunk ezen a bübajos júliusi éjszakán. A kies fürdők Bárfa, Parád, Pöstyén és a Tatra gyöngyei színes táncos díszöltöttek s a fekete éjszakát fenyőkből rakott máglyák tüze világította meg. Ott égett a sziklás hegyoldalakban s megvilágították a szénailatos, szerelmes, mámoros völgyek titkos zugait. A bálteremben magyar cigány muzsikája mellett vidáman kurjantottuk: Sose halunk meg!...

Valamikor ez a nap a fiatalok napja volt. Akik nem mentek férjhez a farsang alatt, az Anna napban reménykedtek s ha akkor sem sikerült, hátra volt még a szüret, amikor a mámor, a must forrása, a paradés ó-bor szilajsága diktálta a szerelmet.

A mai fürdőzések publikum a telekkönyvben költi maga házasságait, és ha lehet, mindenről pontosan informálódik, csak a szívet nem kéri meg sohasem.

Áthelyezés. Csapó László rendőrfelügyelőt a belügyminiszter Debrecenből áthelyezte az államrendőrség cinkotai kapitányságához a mátyásföldi kirendeltséghez.

Ingatlan vagyonváltás kivetése. Az 1000 kataszteri holdnál nagyobb mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltását feltüntető kivetési lajstrom f. évi július 27. napjától augusztus 1. évi július 27. napjától augusztus 15. napjáig bezárólag 15 napi közzszemlére a városi adóhivatal 4. számú szobájába kitétetett. A kivetés elleni észrevételek egy a saját, mint mások vagyonváltására nézve írásban, a lajstrom közzszemlére tételének utolsó napját követő 15 napon belül a pénzügyigazgatóságnál nyújtandók be. **Városi adóhivatal.**

Budapesten új telefonközpontot építenek. A budapesti telefon tulajdonosainak a fővárosi lakosság körében köztudomású. Egy-egy táblán 15 előfizető helyett százánál több állomás van bekapcsolva. Preventív intézkedések már mit sem használnak. A két központban csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel tudják lebonyolítani a túlterhelte forgalmat. Régen felmerült már a túrhetetlen állapotok miatt egy új telefonközpont építésének gondolata, azonban a terv kivitele horribilis összegbe került volna s így az illetékes ténnyezők felhagytak az építés tervével. Időközben Budapest rohamos fejlődése és a telefonigénylők száma úgy megsaporodott, hogy egy új központ felállítása elkerülhetetlenül vált. A már kész tervek szerint **másfél milliárdra fog kerülni az új központ.** Az építéssel kapcsolatban tervbe vették, hogy az összes fővárosi telefonkészülékeket kicserélik és új rendszerű automatikus kapcsolású készülékekkel látják el. Az új készülékeket külföldön már meg is rendelték.

Koszorúmegváltás címén a debreceni vas- és rézbutor gyár igazgatósága id. Rick Antalné urnó elhalálása alkalmából 500 koronát juttatott a debreceni Patronage egyesületnek. A kegyes adományért ez uton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

Dr Bodnár Lajos orvos hazaérkezett, rendeléseit Vár-utca 10. sz. alatt megkezdette.

Nagy áremelkedés a lóvásárban. A tegnapi szarvasmarhavasár a szájsz- és körömfájás miatt elmaradt. A lóvásáron azonban a felhajtás igen nagy volt. Egy pár jobb esődörért 180,000 koronát, jobb kancáért 100,000 koronát, közepes kancáért 40-60,000 koronát, közönséges igaskocsi loért 35-50,000 koronát, silányabb minőségű lovakért 40,000 koronától feljebb fizettek. A kereslet jobb lovak iránt nagy volt, de leginkább silány minőségű lovakat vásároltak. Az árak a múltkorai loárakhoz viszonyítva, tetemesen emelkedtek.

Ákáclobbal pótolják a takarmányt. A hónapok óta tartó szárazság különösen a Dunántul olyan elvisehelhetetlenné tette a takarmányhiányt, hogy inuár pótlékról kell gondoskodni. A szombathelyi járásban a gazdák a télire elraktározott takarmányt kezdik feleltetni, mások pedig a zöld babot kapálták le, hogy eltarthassák állatjaikat. A vasvármegyei erdőfelügyelőség most, belátva a gazdák súlyos helyzetét, megengedte, hogy bizonyos erdők nélkülözhető akácfaíró az állattenyésztők akáclobot szedhessenek. Az akáclobot nemcsak a szarvasmarha, hanem a ló is szívesen eszi.

A szesztermelés eredménye és exportkilitásai. A szesztermelés a folyó évben 130,000 hektoliterre tehető. Ez azonban csak fogyasztási szesz. Gyümölesparlatban még 40,000 hektoliter a termelés eredménye. A külföldi értékesítés igen nehéz, mert a külföldi piac nem felvevőképes és a szesz ára is alacsonyabb mint nálunk. A szeszértékesítő az eddigi exportra értesülésünk szerint ráfizetett.

Nőegyleti közgyűlés. A debreceni Jótékony Nőegylet július hó 29-én, szombaton délután 5 órakor a Döczi-leánynevelő intézet nagytermében tartja rendes közgyűlését, melyre a tagok megjelenését ezuton kéri az Elnökség. Targysorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. Titkárválasztás. 3. Választmány kiegészítése. 4. Dr Fráter Imre egyleti orvos lemondása. 5. Javaslat tagdíj felemelésére. 6. 1922. évi költségeloirányzat. 7. 1921. évi zárszámadás. 8. Folyó ügyek s esetleges indítványok.

Meghalt a patron sérültje. Megírta a Hajdúföld, hogy Kis Balázs püspökladányi 13 éves fiúgyermek játek közben egy patronot talált, amely kezében hirtelen felrobbant s leszakította mindkét kezefejét. Sulyos sérülésével eszméletlen állapotban szállították a debreceni tudományegye emi külső klinikai telepre, ahol tegnap délután, anélkül hogy egy percre is magához tért volna, kiszenvedett.

Halálozás. Molnár Antal, a debreceni sikefnéma intézet tanára Budapestben elhunyt. Ugyanott helyezték örök nyugalomra.

A német válság

Berlin, július 25. (A Hajdúföld bécsi tudósítójától) A Vorwaertz írja: A néppárt egyik tekintélyes tagja a következő nyilatkozatot tette Bajorország elszakadásáról: Bajorország elszakadása birodalomtól rövidesen bekövetkezik. Mi nem fogjuk megvárni, hogy elszedjék fegyvereinket, a bajor kormány minden körülmények között kifogja jelenteni, hogy a köztársaság védelméről szóló törvény elfogadhatatlan. A kormány az elszakadás után megfogja teremteni a bajor katolikus királyságot.

Tragédia egy családban. Sulyos csapas érte Debrecen egyik legképzettebb s általános közbecsülésben álló derék iparosát, Pauló István vésnököt. Családját egymastán háromszor látogatta meg a kegyetlen halál. Felesége, leányneve **Bucsaia Margit** három hónappal előtt két szép ikergyermeknek adott életet. Paulóné már a lebetegedés előtt állandóan gyengélkedett, azután pedig mellhártyagyulladás döfötte agyba, úgyhogy az ikergyermekket is mesterségesen kellett táplálni. A két aprógyermek a hiányos táplálkozás folytán béllu-rutot kapott s rövid egymástánban mind a kettő kiszenvedett. Az egyik két héttel ez előtt, a másik egy hete.

Most pedig az édesanya, Paulóné követte gyermekeit a sírba: a halál tegnap negyvenéves korában, házasságának 12 ik évében megváltotta szenvedéseitől. Temetése ma, szerdán délután lesz 5 órakor a róm. kath. temető kápolnájából. Az engesztelő szent mise aldozatot szombaton reggel 8 órakor fogják bemutatni.

Városszerte általában, mély részvét nyilvánul meg a mélyen sujtott család iránt.

Összeesett az utcán. Tóth József banki földmives tegnap délután összeesett a Piac-utcán. A mentők beszállították az egyetemi klinikára. Jobboldali szelülés érte. Állapota súlyos.

Városi tisztviselők beszerzési előlege. Debrecen város törvényhatósági bizottsága már a januárban tartott közgyűlésén beszerzési előleget szavazott meg a városi kistisztviselők számára s a beszerzési előleg összegét a törzsfizetések 100-120 illetve 150 százalékában állapította meg. A belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztett közgyűlési határozatra azonban még maig sem érkezett válasz. Közben közel 200 százalékkal emelkedtek az árak s ez a horribilis áremelkedés igen érzékenyen sujtja a kistisztviselőket. Többszöri hasztalan sürgetés után a kistisztviselők végre úgy határoztak, hogy küldöttségileg kéri meg a belügyminisztert, hogy hagyja sürgösen jóvá a közgyűlés határozatát s felkérték Csóka Sámuel polgármesterhelyettes, hogy támogassa a küldöttséget. A polgármesterhelyettes megígérte, hogy a miniszterhez járuló tisztviselők küldöttségét a legmesszebbmenően támogatni fogja.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter megengedte, hogy Moskovszky László debreceni születésű és illetőségű, ref. vallású, nős, m. kir. törzsröster saját, valamint Itona nevű kiskoru gyermeke család névét **Maróti** névre: Lihet László máramaroszigeti születésű debreceni illetőségű, gör. kath. vallású, nős, tiszthelyettes saját, valamint Domonkos, Ferenc, Piroška, Klára, Lenke, Jolan nevű kiskoru gyermekei család névét **Ladányi** névre: Zováth István hajdudorogi illetőségű, gör. kath. vallású, nős, földmives család névét **Zoványi** névre változtatta át.

Leforrázta a kezét. Tizhy Antal máv. felügyelő minden eselédje **Demeter Margit** szolgálati helyén, Nyomató-utca 3. szám alatt vizet forralt. A forró víz kezére ömlött és alaposan összeégette. Sulyos égési sebeket szenvedett.

Az utószezon legnagyobb film szenzációja az Atléta király. Péntektől vasárnapig az Urániában.

NAPIREND

július 26 1922 Szerda

A Meteorológiai Intézet időjóslata: Változékony, szeles, hűvös idő várható, helyenként még esővel.

Prot.: Anna. Kath.: Anna.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Luxemburg grófja”. Kálmán Mancsi bucsutülsépte.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban.

A tiszavidéki ág. hitv. evangélikus egyházkerület közgyűlése délelőtt 9 órakor Miklós utca 3. sz. a.

A képesített kömlivesmesterek szakosztályi ülése délután 5 órakor az ipartestületben.

DEAC játékosok értekezlete este 8 órakor az Egyetemi Körben.

Lelőpták a fejről a kalapot. Kellemetlen kaland érte M. Lajos timármestert. Tegnap éjjel három óra felé a Bercesényi-utcán haladt, mikor váratlanul egy fiatalember szaladt el mellette, lekapta fejről a kalapot s tovább szaladt vele. A timármester majd hanyatt esett ijedében, nem tudta hirtelenében mi történt vele. Mire magához tért ijedtéből, a kalaptól vaj már messzire járt. Másnap reggel feljelentést tett a rendőrségen.

Jó hogy csak a kalapot lopta el az a huncut — mondotta jegyzőkönyvbe, — hiszen amilyen szemtelen, még a ruhát is leszedhette volna rólam. A nyomozás megindult.

A cipész munkások bérmozgalma. Tegnap délelőtt a debreceni cipészegedek kezdeményeztek újabb bérmozgalmat. A mult hetekben nagyobb arányu fizetésjavítást kaptak, de már akkor jelezték, hogy amennyiben a drágaság fokozódna, újabb bérjavítási igényeket fognak támasztani. Tegnap azután beadványt intéztek a a cipésziparosokhoz, illetőleg munkaadókhöz, ugyszintén az előljáróság iparügysztyálahoz s bejelentették, hogy a drágaság emelkedése folytán nem tudnak megélni és így nincsenek abban a helyzetben, hogy a régi fizetések mellett dolgozzanak tovább. Mint értesülünk, a kérelem 40-50 százalékos fizetésjavításra irányul. Az iparügysztyála a békéltető tárgyalást péntek délelőttre tűzte ki. Sztrájkrol egyelőre még nincs idáig szó.

Postás dalestély. Augusztus 5-én a debreceni posta- és táviradalisztek dalköre **Demkó Jenő** főigazgató vélnöksége mellett táncos dalestélyt rendez a nagyerdei fürdő vendéglő összes helyiségeiben. Az ifju egyesület zászló alapja javára rendezi ez estélyt, mely a dalegylet énekszámain kívül kiváló szereplők előadásával is szórakoztatja a megjelenőket. Az élvezetes műsoron szerepel a p. t. altisztek dalköre és Szolaczky Ede zenekara. Kuplékat ad elő **Nagy József**, énekel **K. Rakottay Irén**, azután egy egyfelvonásos kacagató bohózatot (Dórka színésznő lesz) adnak elő: **Nagy József**, **Kárpáthy Jenő**, **Trencsényi Gyula** és **K. Rakottay Irén**. Végül énekel **B. Szabó Margit**. Műsor után tánc reggelig. A dalárdát **Pálffy Lajos** karnagy vezeti. Zenét **Szolaczky Ede** hírneves zenekara szolgáltatja. Ételekről és italokról a nagyerdei jó hírnevű fürdővendéglős gondoskodik. Beléptidij személyenként 50 K, a vigalmi adóval együtt. Kezdeté este fél 8 órakor. Jegyek előre válthatók, az összes kézbesítőknél és este a pénztárnál. Az érdeklődőket ezuton is tisztelettel meghívja a vigalmi bizottság.

— **Zsirosszódát ivott.** Lada Istváné Hatvan-utca 42. szám alatti lakos tizenegyes kis fia, István, tegnap véletlenül ivott egy zsirosszódát tartalmazó pohárból. A mentők beszállították a kórházba. Állapota súlyos, a gyilkos folyadék erősen összegegette a torkát. Az orvosok azonban biznak felépülésében.

— **A készülő házvagyonváltás.** Az újonnan megjelent lakásrendelettel kapcsolatban illetékes helyen a házvagyonváltás javaslatának elkészítésével is foglalkoznak. A törvényjavaslatot rövid időn belül be fogják terjeszteni. A nagyfokú értékelődés következtében a váltás jóval magasabb lesz az eddig tervezett, de be nem nyújtott törvényjavaslatokban megállapított váltásnál s alapjául valószínűleg az 1920. évi bérjövődélem fog szolgálni.

— **Gyászlobogó egy elesett rendőraltiszt emlékére.** A belügyminiszter leiratot intézett a debreceni rendőrkapitánysághoz, amelyben elrendelte, hogy az államrendőrség épületére három napra tűzzék ki a gyászlobogót Sey Mihály rendőrfőtörzsrörmester emlékére, aki Sopronban kötelessége lelkiismeretes teljesítése közben hivatásának áldozata lett.

— **A képesített kőmives mestereket** felkérem, hogy 26-án, szerdán délután 5 órakor az Ipartestület tanácstermében tartandó szakosztályi ülésen jelenjenek meg. Tárty: a munkabérek letargyalása. Takács, Péter, szakosztályi elnök.

Színház

Szalma Sándor bucsuzott tegnap este a „Falu rossza“ Gündör Sándorjában s rokonszenves színészi egyéniség tűnik el vele a Csokonai-színház színpadáról. Szalma Sándornak szerencsés ösztöne és helyes érzéke volt a magyar népszínmű alakjainak megformálásához s ez volt a legértékesebb sajátja. Otthonos volt a kedves magyar műfaj romantikus világában, amelynek népies alakjait, helyes igazodással a stílizáló műfaj irreális jellegéhez, sohasem igyekezett lefordítani az élethűségnek és a realitásnak a nyelvére. Romantikus volt és jó megjelenítője annak a délcegségnek, szenvedélyes érzelmességnek és ösztönességnek, amit a magyar közönség a népies magyarság ideáljához fűz, annak a stílizált paraszti világnak, melynek hősei nem dolgoznak és nem küzdenek, hanem szeretnek, busulnak, mókáznak és énekelnek. Ahogy Szalma Sándor a Csokonai színház színpadára vitte őket, dalos ajkkal és ösztönös érzéssel inkább, mint tépelődő aprólékosan. De mindig épen és mindig stílusosan s éppen ez tartja meg alakításait a Csokonai-színház közönségének emlékében, mely tegnap este melegen és sokat tapsolta.

Tilos a toborzás

Kedves történetét hallottunk elmesélni Virág Jenőről, akit Irmay színigazgató a múlt napokban azzal küldött fel Budapestre, hogy a Newyorkban színészeket toborozzon és még aznap térjen vissza a szerződötött színészekkel Debrecenbe. Virág Jenő utitársával beszélgetve, hangosan mondta, hogy toborozni jött Budapestre. Meghallotta ezt a szót a nyugati pályaudvar egyik rendőre és azonnal fölön csípte Virág Jenőt:

— No no, kis felkelő, hát toborozni jött? Gyerünk csak a rendőrségre.

Igy lett Virág Jenőből nyugat-magyarországi felkelő, holott váltig bizonyította a rendőr előtt, hogy ő egyáltalán nem felkelő, mert délig szokott aludni, sőt nem is ébredő, sőt — ellenkezőleg...

Nem használt semmi. A rendőr bekísérte a makacs toborzót és a főkapitányságról is csak hosszas igazolás után bocsátották szabadon.

Színház és mozgószínházak közleményei:

Ma bucsuzik Kálmán Mancsi a Csokonai színházban. A kedves és temperamentumos művész **Luxemburg grófjában** lép fel utoljára. Mellette a darab főszerepei Szalma, Heltay, Bródy, Szigeti, Egyed kezében vannak.

Az utószezon legnagyobb film szenzációja az **Atléta király**. Péntektől vasárnapig az **Urániában**.

SPORT

Uszóverseny Debrecenben. A Magyar Uszósövetség jóváhagyásával 1922. augusztus 29-én d. u. 5 órakor Debrecenben a Margit-fürdő uszodájában a Tisza Északkerület Bajnoki uszóversenyét a Debreceni Keresk. Alkalmazottak Sport Egyesülete megrendezi sok jönevű fővárosi uszó részvételével.

Díjazás: a kerületi bajnoki számokban a győzteseknek a MUSz kerületi bajnoki érmei, a többi versenyszámokban ezüstözött bronz, nagy bronz, kis bronz érem, azaz nagy és kis bronz érem. A versenyen a MUSz versenyszabályai mérvadók.

A nevezések tétellel együtt **Hivert** József Tiszaészakkerület kapitánya címre Debrecen, Pacsirta-u. 11. sz. küldendők. Csak tétellel együtt érkezett nevezések vétetnek figyelembe.

A **Diósgyőri Atletikai Club Debrecenben.** Vasárnap rendkívül érdekes mérkőzés kerül eldöntésre. Az északkerület egyik legjobb csapata, a DAC mérkőzik a nagyérdői pályán a DTE jóformában levő csapatával. A mérkőzést általános nagy érdeklődés előzi meg.

A **DEAC** játékosait kérem, hogy szerdán (f. hó 26 n) este 8 órakor az Egyetemi Kör helyiségében fontos ügyek megbeszélése végett feltétlenül teljes számban jelenjenek meg. **Dr Jóna.**

A tőzsde

Magyar korona: 32

A mai tőzsdeüzlet bizakodó hangulatban és szilárdan indult, amely különösen az arbitrage papirokra vonatkozik. Később a Bécsből jelentett átmeneti ellanyhulás hírére az arbitrage papirokban kisebb árvesztésig következett be, amely nem sokára újból szilárdaságnak adott helyet, úgy hogy Államvasútban, de elsősorban Salgóban rendkívül élénk forgalmat bonyolítottak le.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 275, Osztrák hitel 59, Angol-Magyar 755, Leszámitoló bank 830, Magyar-Olasz 316, Jelz hitelbank 210, Hazai bank 670, Salgó 14650, Rimamurányi 4800, Közúti 1610, Déli vasút 2700, Államvasút 18600, Keresk. bank 8100, Általános takarékszövetkezet 1510, Pesti hazai 27250, Eorsod-miskolci 4700, Concordia 3500, Budapesti gáz 7600, Gizella 2825, Hungária 6650, Viktória 14250, Beocsimi 13500, Kohó 14250, Általános tőzsdén 34500, Urikányi 14000, Adria 16800, Atlantia 3050, Levante 22800, Trust 3200, Gaus-Danubius 131000, Ganz villamos 23000, Lipták 500, Magy. acél 4125, Schlick 1620, Wörner

785, Brassói 8400, Izzó 11800, Spódium 1835, Hazai faterna, 2550, Klotild 4275, Erdő 800, Nasic 17500, Neuschil Licht 495, Orsz. fa 1300, Telefon 6300.

Valuták

Napoleon 5900—5940, Angol font 6775 6825, Dollár 1018—588, Francia frank 12900—13000, Márka 293—308, Lira 6975 7025, Osztrák kr. 410—430, Rabel 2950—3050, Lei 947 950, Szokol 3325 375 Svájci frank 29150—29550, Korona dinár 1850—1870, Lengyel marka 2350—2450.

Devizák

Amsterdam 592—0, Koppenhága 326 00, —331 00, Krisztiania 255 00—260 00, London 6700—6800, Berlin 298 00—308 00, Milánó 69 25—69 75, Páris 128 00—130 00, Prága 3350 3400, Stockholm 395 00—9 00, Sváje 292 00—293 00, Bécs 395—415, Zágráb 435 00—475 00, Newyork 1499—1519, Varsó 26 00—27 00.

Zürichi zárlat

Berlin 105 00 Holland 204 80, Newyork 525 00, London 2344, Páris 4434, Milánó 2432 00, Brüsszel 4230, Prága 1160 00, Budapest 32, Zágráb 162 50, Bukarest — Varsó 8 50, Bécs 1—, Osztrák lebeljegyzett 2 és fél.

N. mestémpénzek piaca.

Az üzlet vontatott sem kereslet, sem kínálat nincsen. Forgalom csekély. Ezüst korona 123—4, forint 320—325, 5 koronás 630—35, Napoleon 5850, 20 koronás a any 6000.

Utőtőzsde

Az utőtőzsde eleinte ingadozó, majd határozottan lánghá változott. A devizapiac forgalom csendes, nyugatiakban kínálat volt.

Dollár 1550, marka 303, osztrák korona 415, szokol 3370, dinár 1900.

Bukarest 957 50, Berlin 302, Itália 6950, Páris 128, Sváje 292, Varsó 26, Bécs 400, Zágráb 482

A nemesfémek piaca cserdes. Na-

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 6100—150, fehérmegyei 6050—6100, pestmegyei 6050—6100, rozs 4900—4950, takarmány árpa 4900—5100, sörárpa 4900—5100, köles 2800—2825, zab 6000—6100, tengeri 5000—5200, repce 115—200, Korpa 3400—3500.

Sertésjelentés.

Szabadvásári maradvány 587 sertés, érkezett 214, eladott 82.

Árak: Zsirsértés fiatal nehéz 240—266 könnyű 160—260.

ÓLMOT

keres megvételre
lapunk kiadóhivatala
Piacz-u. 59.

Apró hirdetések.

Apró hirdetés 10 szög 15, aztán szavanként 150, vastag betűs szavak 3 K. Vasár és ünnepnapokon 10 szög 20 korona.

<p>Mosott öcska rongyot vesz bármely mennyiségben lapunk kiadóhivatala</p> <p>Forgács István műtörás Bádógos-u.</p>	<p>2 ajtó tokkal, ablak, takaréktűzhely eladó Széchenyi-ut 28, Tisztviselőtelep d. u. 3—5 között.</p> <p>Középiskolai tanulók teljes ellátással az iskolai évre két leányt és fiút elfogad Kiss Károly Teleky-u. 6. Utcái lakás.</p>	<p>Cserép 3—400 darab teljesen új (szováti) eladó. Garai-utca 26. szám.</p> <p>Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1385.</p>
---	--	---

<p>Lipesei szőrmeház szőrmester SZŐRME MEGÓVÓ INTÉZET. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat Szőrme testést és kikészítést Speciál rókafejtést.</p>	<p>Uj üzlet!! DIÓSZEGI-UTCA és NYH- UTCA SAROK. MINDENFÉLE NYERS- BŐRÖK BEVÁLTÓHELYE.</p>
---	--

Vassodronykerítés
Stukatur nádfonat
Sodronyagybetét
Kocsi ülések
„Universál” gépfonat
legjobb kivitelben készül
NEUBAUER JÁNOS
nádfonat és sodronyműgyáros,
DEBRECZEN,
Kétmalom-utca 4. szám.

ELADÓ
téglagyári felszerelések:
Ganz-féle téglaprés, vaspallók, téglafomák, tragacsok stb. Körülbelül 300000 kiégetetlen máglá és egy cseréppel fedett épület építési anyagai, a Molnár-féle téglagyárban.
Értekezhetni: Hajó-u. Z. sz.

Darabos mész
oltott mész, cement, téglá, cserép, fedél, száraz tűzifa, porosz lemez
azonnali szállításra beszerezhető:
BARTHA fatelepén,
Ispotály-u. 3—c. Telefon 785.

Nehéz az élet,
jó ruhába járn gondot ad, **VÉGHEZ**
olesón beszerezni tessék
menni, hol **kevésbé használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Hivjon meg
ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte
Kramer Simontfy utca 17.
Dollárt, ARANY, EZÜST
pénzt, masidegen pénzt legdrágábban vesz
Simon Bankiroda DEBRECZEN,
Kossuth-u. 11.
Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.